

28 Decembrie 2006, nr. 131

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea art. 2 al Legii cu privire la protecția socială suplimentară a invalizilor de război

(înregistrat în Parlament cu numărul 4717 din 11 Decembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea art. 2 al Legii cu privire la protecția socială suplimentară a invalizilor de război.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Casa Națională de Asigurări Sociale, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Potrivit proiectului se propune extinderea categoriei beneficiarilor Legii 121/2001 prin completarea listei acestora cu "persoanele, inapte de muncă, care au venit în anul 1986 din zona de înstrăinare și au primit cetățenia Republicii Moldova".

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. În lipsa notei informative, considerăm argumentarea insuficientă.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Proiectul nu conține referințe la legislația comunitară și standarde internaționale.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli

financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. unic alineatul doi	Propunerea de completare a alineatului (1), art. 2 cu sintagma " <u>precum și persoanelor. inapte de muncă, care au venit în anul 1986 din zona de înstrăinare și au primit cetățenia Republicii Moldova</u> "	Modificarea solicitată nu se încadrează în politica țării în aspectul armonizării legislației naționale cu cea a Uniunii Europene. Or, în cazul propunerilor de modificare, ce vor duce inevitabil la obligații exagerate pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, vom identifica nu numai grupurile de persoane ce obțin beneficii (din zona de înstrăinare), ci și persoanele care vor suporta cheltuieli. Trebuie să se ia în considerare și aspectul "excluderii" din sistemul public de asigurări sociale a unor tipuri de prestații necontributive. Nu trebuie omisă nici problema demografică (beneficiari tot mai mulți, iar contributorii la sistem, tot mai puțini). Dilema susținerii categoriei menționate, credem, trebuie să fie soluționată altfel. De exemplu, o soluție ar fi ca cheltuielile aferente să fie suportate de țara de origine. Potrivit dreptului internațional țara noastră ar putea încheia cu țara de origine a persoanelor în cauză un Acord de colaborare în care s-ar specifica obligațiile ambelor, cu atât mai mult că sunt suportate cheltuieli legate de susținerea cetățenilor noștri ce au participat la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobil.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept	Excluderea completării propuse din proiectul legii.

Concluzii

În concluzie, considerăm proiectul binevenit, acesta nefiind afectat de riscuri de coruptibilitate. Totodată, proiectul trebuie revizuit în vederea examinării oportunității introducerii completărilor la art. 2 alin. (1) din Legea 121/2001.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției